មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
Cambodian Center for Human Rights

កំណត់ត្រាសង្ខេបស្ដីពីធុរកិច្ចនិងសិទ្ធិមនុស្ស

ការទប់ស្កាត់ ការកាត់បន្ថយ និងការដោះស្រាយការរំលោភសិទ្ធិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដីធ្លីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ៖ ចំណុចកែលម្អនាំងប្រាំពីរយ៉ាង

មូលន័យសង្ខេប

សេចក្ដីផ្ដើម

ក្នុងរយៈកាលជាងពីរទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ យោងតាមធនាគារពិភពលោក ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសម្រេចបាននូវ «កំណើនសេដ្ឋកិច្ចល្អ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ»។ ចន្លោះពីឆ្នាំ២០០៧ ដល់ឆ្នាំ២០១៤ អត្រាភាពក្រីក្ររបស់កម្ពុជាបានធ្លាក់ចុះពី ៤៧,៨% មកនៅត្រឹមតែ ១៣,៥% ដែលជាការសម្រេចលើទិសដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍របស់ខ្លួនទៅទៀត។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩០ មក អត្រាមរណភាពមាតាត្រូវបានកាត់បន្ថយពាក់កណ្ដាល ហើយការចុះឈ្មោះចូលរៀននៅថ្នាក់បឋមសិក្សាជាសកលជិតសម្រេចបានស្ទើរទាំងស្រុង ហើយសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពជាច្រើនក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍។ ក្នុងរយៈកាលជាង ២០ ឆ្នាំមកនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាជាមធ្យមគឺ ៧,៦% ហើយត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តមានកំណើនក្នុងកម្រិត ៧% នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។

ទោះជាយ៉ាងណា ទំនាស់ដីធ្លី នៅតែជាឧបសគ្គមួយក្នុងចំណោមឧបសគ្គដែលត្រូវបានលើកឡើងខ្លាំងជាងគេបំផុត ចំពោះការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជា។ គិតត្រឹមខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ប្រជាពលរដ្ឋជាងកន្លះលាននាក់ត្រូវបានរាយការណ៍ថាមានជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងទំនាស់ដីធ្លី។ ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ឆ្នាំ២០១៤ គ្រាន់តែនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញតែមួយកន្លែង មានប្រពលរដ្ឋជាង ២៩.៧០០ គ្រួសារ ត្រូវបានរាយការណ៍ថាត្រូវបានបណ្ដេញចេញ ឬដកហូតលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ។ ការប៉ាន់ប្រមាណបានបង្ហាញថា សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅកម្ពុជា បានបាត់បង់ដីធ្លីពីបុរមបុរាណរបស់ពួកគេចំនួន ៣០% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧។ អាជ្ញាធរសាធារណៈ បានចាត់វិធានការមួយចំនួនរួមទាំងការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី តាមរយៈការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ការបង្កើតដំណើរការប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីសមូហភាពសម្រាប់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាច្រើនដើម្បីដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី។

ម.ស.ម.ក បានធ្វើការលើបញ្ហាដីធ្លីក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចាប់តាំងពីខ្លួនត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ មកម្លេះ។ ជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួន ម.ស.ម.ក បានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីវាយតម្លៃលើស្ថានភាពទំនាស់ដីធ្លីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងផលប៉ះពាល់នៃទំនាស់ដីធ្លីនេះមកលើសិទ្ធិមនុស្ស ដោយផ្ដោតលើករណីចំនួនបី។ ដោយមានការសហការជាមួយនឹង អាក់សិនអេត ម.ស.ម.ក បានរកឃើញទំនាស់ដីធ្លីចំនួនបីដែលប៉ះពាល់ប្រជាពលរដ្ឋជាង ១.៦០០ គ្រួសារ ៖ ទំនាស់ដីធ្លីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រជាពលរដ្ឋជាមួយ នឹងក្រុមហ៊ុនស្ករស មីតផ៉ុល ភូល នៅក្នុងសង្កាត់កូនក្រៀល ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ទំនាស់ដីធ្លីពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងក្រុមហ៊ុនចម្ការកៅស៊ូ សុកហ៊្វិន ខេស៊ីឌី នៅក្នុងឃុំប៊ូស្រា ស្រុកពេជ្រាដា ខេត្តមណ្ឌលគិរី ហើយករណីចុងក្រោយ គឺទំនាស់ដីធ្លីពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកភូមិនិងក្រុមហ៊ុន អ៊ឹម.ឌី.អេស នៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសថ្មដា អឹម.ឌី.អេស ស្ថិតក្នុងឃុំថ្មដា ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់។

សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុនស្ករ មីតផល ភូល
(ឆ្នាំ២០០៨)
សង្កាត់កូនក្រៀល ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ
តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស អឹមឌីអេស
ថ្មដា(ឆ្នាំ២០១០)
ឃុំថ្មដា ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់
សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច
ក្រុមហ៊ុន សុកហ៊្វិន ខេស៊ីឌី (ឆ្នាំ២០០៨)
ឃុំប៊ូស្រា ស្រុកពេជ្រាដា ខេត្តមណ្ឌលគិរី
កម្ពុជា

របកគំហើញ

ម.ស.ម.ក បានឃ្លាំមើលទំនាស់ដីធ្លីទាំងនេះយ៉ាងជិតដល់ និងបានធ្វើដំណើរចុះមូលដ្ឋានចំនួន ៦លើកដោយបានសម្ភាសជាមួយមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្ត និងមូលដ្ឋាន តំណាងក្រុមហ៊ុន ក៏ដូចជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងពលរដ្ឋដែលបានរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ដោយសារទំនាស់ដីធ្លីទាំងនោះ។ ម.ស.ម.ក ក៏បានធ្វើការស្រាវជ្រាវការអនុវត្តច្បាប់ និងបទដ្ឋាននានា និងស្រាវជ្រាវអំពីក្រុមហ៊ុនដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។ ជាលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ម.ស.ម.ក បានរកឃើញចំណុចជាក្តីបារម្ភចំនួនប្រាំពីរដែលជាចំណុចស្នូលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាស់ដីធ្លីក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងដែលបានរារាំងដល់ការអភិវឌ្ឍដោយយុត្តិធម៌ ដោយសមធម៌ និងប្រកបដោយបរិយាប័ន្នទៅក្នុងប្រទេស។ ទោះជាយ៉ាងណា ម.ស.ម.ក ក៏បានរកឃើញដែរថា គេអាចនឹងចាត់វិធានការងាយៗដើម្បីទប់ស្កាត់ កាត់បន្ថយ និងដោះស្រាយក្តីកង្វល់ទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងលើកកម្ពស់ឱ្យមានដំណើរការដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លីទូទាំងប្រទេសប្រកបដោយយុត្តិធម៌ តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពជាងមុន៖

- **របកគំហើញទី១៖** ត្រូវមានការពិចារណាឱ្យបានត្រឹមត្រូវលើសិទ្ធិមានកម្មសិទ្ធិ
- **របកគំហើញទី២៖** ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការ
- **របកគំហើញទី៣៖** មានការពិគ្រោះយោបល់ប្រកបដោយអត្ថន័យមុនពេលមានការអភិវឌ្ឍន៍ណាមួយ ហើយត្រូវគោរពគោលការណ៍ការយល់ព្រមដោយពេញចិត្ត ដោយប្រាប់ឱ្យដឹងជាមុន និងទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញ
- **របកគំហើញទី៤៖** ការប្រើប្រាស់កងកម្លាំង និងការបំលាស់ទីថ្មីដោយគ្មានការស្ម័គ្រចិត្តត្រូវមានការហាមឃាត់ដាច់ខាត
- **របកគំហើញទី៥៖** ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់អាចតស៊ូមតិទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយសេរី
- **របកគំហើញទី៦៖** ត្រូវមានការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីធានាឱ្យមានដំណោះស្រាយទាន់ពេលវេលានិងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ជនរងគ្រោះ
- **របកគំហើញទី៧៖** គួរសម្របសម្រួលឱ្យដំណើរការដោះស្រាយទំនាស់ដែលមានជម្រើសផ្សេងទៀត និងប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត

ជាបឋម ការស្រាវជ្រាវរបស់ ម.ស.ម.ក បង្ហាញថា ថ្វីដ្បិតតែមានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការការពារសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិដីធ្លី និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកបច្ចេកទេសសម្រាប់ការបង្កើតតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស និងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដែលមានភាពរឹងមាំខ្លះក្តី ក៏ប៉ុន្តែដំណើរការទាំងនេះមិនត្រូវបានគោរពឱ្យបានពេញលេញនោះទេ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការវាយតម្លៃថាតើសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ មានសិទ្ធិស្របច្បាប់លើដីដែលរងផលប៉ះពាល់ និងថាតើពួកគេមានសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី ឬប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិផ្លូវការយ៉ាងណា ហាក់ដូចជាពុំបានអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនោះទេ។ ជាងនេះទៅទៀត ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គម រាប់បញ្ចូលទាំងការពិគ្រោះយោបល់ផងដែរ មិនដែលត្រូវបានធ្វើឡើងជានិច្ចជាកាលនោះទេ ហើយប្រសិនបើបានធ្វើឡើងក៏ការវាយតម្លៃនោះ គឺគ្រាន់តែសម្រាប់បង្គ្រប់កិច្ចតែប៉ុណ្ណោះ

ពោលគឺមិនមែនជាការខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីកាត់បន្ថយកម្រិតផលប៉ះពាល់របស់គម្រោង ដែលអាចកើតមានលើសហគមន៍មូលដ្ឋាននោះឡើយ។ ជារឿយៗ ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានគាបសង្កត់ ឬបង្ខំឱ្យចុះហត្ថលេខាប្រគល់ដីរបស់ខ្លួនទៅអាជ្ញាធរ ឬក្រុមហ៊ុន។ ជារឿងគួរឱ្យសោកស្តាយខ្លាំងណាស់ ដែលមនុស្សជាច្រើនត្រូវបានបណ្តេញចេញដោយបង្ខំនៅក្នុងករណីទាំងបីខាងលើនេះ ដែលជួនកាលមានទាំងអំពើហិង្សាទៀតផង។ ដើម្បីជៀសវាងស្ថានភាពបែបនោះ ជាការសំខាន់ដែលត្រូវមានការពិចារណាសមស្របលើសិទ្ធិមានកម្មសិទ្ធិ (របកគំហើញទី១) ដែលការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គមត្រូវអនុវត្តឡើងមុនពេលចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការ (របកគំហើញទី២) និងមានការពិគ្រោះយោបល់ប្រកបដោយអត្ថន័យ មុនពេលមានការអភិវឌ្ឍណាមួយ (របកគំហើញទី៣)។ សំខាន់បំផុតការប្រើប្រាស់កងកម្លាំងនិងការតាំងលំនៅថ្មី ដោយគ្មានការស្ម័គ្រចិត្ត គួរត្រូវមានការហាមឃាត់ជាដាច់ខាត (របកគំហើញទី៤)។

ការស្រាវជ្រាវរបស់ ម.ស.ម.ក ក៏បានបង្ហាញដែរថា សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ឬសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ហើយដែលមានបំណងតវ៉ា បានប្រឈមនូវបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ ដូចជាការគំរាមកំហែងនិងសម្លុត ការចាប់ខ្លួន និងការឃុំខ្លួន ការឃ្លាំមើល និងអំពើហិង្សា ។ ដើម្បីជំរុញដំណោះស្រាយដោយយុត្តិធម៌ និងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ទំនាស់ដីធ្លី សំខាន់អាជ្ញាធរត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដែលរងផលប៉ះពាល់ទាំងនោះអាចតស៊ូមតិទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយសេរីនិងគ្មានការរារាំង (របកគំហើញទី៥)។

ចុងក្រោយ ការស្រាវជ្រាវរបស់ ម.ស.ម.ក បានបង្ហាញថា ផលប៉ះពាល់នៃទំនាស់ដីធ្លីមានទំហំលើសពីការបាត់បង់ដីធ្លីទៅទៀត៖ ប្រជាពលរដ្ឋបានបាត់បង់ផ្ទះសម្បែង និងទ្រព្យសម្បត្តិ រាប់បញ្ចូលទាំងឯកសាររដ្ឋបាលសំខាន់នានាជាច្រើន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចបាត់បង់ប្រពៃណីរបស់ខ្លួន និងមិនអាចចូលទៅទីសក្ការៈបូជានិងប្រជាពលរដ្ឋលែងមានសមត្ថភាពទ្រទ្រង់ជីវភាពខ្លួនឯងហើយកុមារវិញត្រូវឈប់រៀនដោយសារតែការផ្លាស់ទីលំនៅ សមាជិកក្រុមគ្រួសារត្រូវបានចាប់ដាក់ពន្ធនាគារ មានមនុស្សជាច្រើនបានធ្លាក់ខ្លួនជំពាក់បំណុលគេ។ ថ្វីដ្បិតតែមានផលប៉ះពាល់ច្រើនបែបនេះក្តី ករណីទំនាស់ដីធ្លីទាំងបីនេះបានចាប់កើតឡើងជាងមួយទសវត្សរ៍មកហើយ ហើយទោះបីមានការព្យាយាមជាច្រើនលើកពីសំណាក់អាជ្ញាធរ ក្នុងបំណងដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លីនោះក៏ដោយ ក៏មនុស្សភាគច្រើនដែល ម.ស.ម.ក បានសម្ភាសបានរាយការណ៍ថា ពួកគេមិនមានអារម្មណ៍ថាមានសេរីភាពក្នុងការទទួលយកដំណោះស្រាយដែលបានស្នើឡើងនោះទេតែផ្ទុយមកវិញពួកគេមានអារម្មណ៍ថាពួកគេគ្មានជម្រើសអ្វីផ្សេងក្រៅតែពីការព្រមទទួលយកនោះឡើយ។ និយាយដោយខ្លីដំណោះស្រាយទំនាស់ដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់ករណីទាំងបីនោះ គឺមិនត្រឹមតែមិនបានដោះស្រាយឱ្យបានពេញលេញ ចំពោះការរំលោភបំពាន ដែលពួកគេទទួលរងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏មិនបានគោរពតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិផងដែរ។ ជាលទ្ធផល ត្រូវមានការខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាឱ្យមានដំណោះស្រាយទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់គ្រប់ជនរងគ្រោះទាំងអស់ (របកគំហើញទី៦) និងគួរសម្របសម្រួលឱ្យអាចទទួលនូវដំណើរការដោះស្រាយទំនាស់ដែលមានជម្រើសផ្សេងទៀត និងប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត(របកគំហើញទី៧)។

អនុសាសន៍

កំណត់ត្រាសង្ខេបនេះ នឹងបញ្ចប់ ដោយមានអនុសាសន៍ចំនួន១៥ សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនឯកជនដែលមានប្រតិបត្តិការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនានាអនុវត្ត ដោយបានដាក់ចេញនូវវិធានការសាមញ្ញ ដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងបំណងទប់ស្កាត់ កាត់បន្ថយ និងដោះស្រាយបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស ដែលកើតចេញពីសកម្មភាពធុរកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជារួមមាន ៖

- គោរពទស្សនទាននៃការយល់ព្រមដោយពេញចិត្ត ដោយប្រាប់ឱ្យដឹងជាមុន និងទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញ របស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រគល់ដីធ្លី ឬការទទួលយកដំណោះស្រាយណាមួយ
- អនុវត្ត គោរព និងពិនិត្យតាមដានលើការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម
- ផ្តល់ដំណោះស្រាយទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាព
- បញ្ឈប់ការតាមដាន ការបៀតបៀន និងការដាក់ទោសទណ្ឌទៅលើអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស
- សម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យដ៏ត្រឹមត្រូវដើម្បីជៀសវាងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើសិទ្ធិមនុស្ស
- សម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិល គួរបន្តពិនិត្យតាមដានលើទំនាស់ដីធ្លី ហើយជំរុញឱ្យមានការសន្ទនាជាមួយ នឹងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងតួអង្គសាជីវកម្ម ដើម្បីជំរុញការគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស («សេចក្តីណែនាំ»)។

អំពីគម្រោងធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស

កំណត់ត្រាសង្ខេបនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃគម្រោង «ការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងការតស៊ូមតិដើម្បីបង្កើនឲ្យមានការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មក្នុងវិស័យដីធ្លី» ដែលបានអនុវត្តរួមគ្នារវាងមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា និងអង្គការអោក់សិនអេតកម្ពុជា។ គម្រោងធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្សមានគោលដៅជំរុញឲ្យមានភាពប្រសើរឡើងនូវការអនុវត្តក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មទាំងឡាយ តាមរយៈធ្វើការតស៊ូមតិជាមួយអាជ្ញាធរក្នុងការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តរបស់ក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម គាំទ្រសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ និងបង្កើនការយល់ដឹង ព្រមទាំងបង្កើតបរិយាកាសសុវត្ថិភាពសម្រាប់សង្គមស៊ីវិល និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សសម្របសម្រួលឲ្យមានកិច្ចពិភាក្សារវាងរដ្ឋាភិបាល ក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម សហគមន៍រងផលប៉ះពាល់ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងជំរុញឱ្យមានការអនុវត្តបទដ្ឋានធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្សក្នុងវិស័យដីធ្លី។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីគម្រោង នឹងអាចរកឃើញនៅក្នុងគេហទំព័រនេះ។

អំពីមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា («ម.ស.ម.ក») គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ ឯករាជ្យ ដែលធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។ ចក្ខុវិស័យរបស់ម.ស.ម.ក.ចង់ឱ្យកម្ពុជាក្លាយជាព្រះរាជាណាចក្រមួយគ្មានអំពើហិង្សាដែលក្នុងនោះប្រជាពលរដ្ឋទទួលបានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន ប្រកបដោយសមភាព ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមក្នុងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍប្រទេស។ ម.ស.ម.ក ចង់បាននីតិរដ្ឋជាជាងនទណ្ឌភាពចង់បានស្ថាប័នរឹងមាំជាជាងបុគ្គលខ្លាំង និងចង់បានសង្គមពហុនិយមដោយក្នុងនោះភាពចម្រុះបែបនៃសង្គមត្រូវបានទទួលយក និងសាទរជាជាងព្រងើយកន្តើយ ឬដាក់ទណ្ឌកម្ម។ ស្លាកសញ្ញាសម្គាល់របស់ ម.ស.ម.ក រំលេចដោយរូបព្រាបសហើរចេញពីរង្វង់មូលនៃផ្ទៃមេឃពណ៌ខៀវ ដែលជានិមិត្តរូបនៃការទាមទារសេរីភាពរបស់កម្ពុជា។

ម.ស.ម.ក គឺជាសមាជិកនៃដៃគូសន្ធនាអន្តរជាតិដើម្បីសេរីភាពបញ្ចេញមតិ (IFEX) បណ្តាញសកលដើម្បីសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ។ ម.ស.ម.ក ក៏ជាសមាជិកនៃអង្គការពិភពលោកប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម (OMCT) ជាសមាជិកនៃបណ្តាញប្រឆាំងទារុណកម្ម អែស អូ អែស និងសម្ព័ន្ធសារព័ត៌មានអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (SEAPA) និងជាសមាជិក OECD-Watch។ គេហទំព័រអំពីសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា www.sithi.org ដែលគ្រប់គ្រងដោយ ម.ស.ម.ក គឺជាជ័យលាភីដែលបានទទួលពានរង្វាន់មូលនិធិនៃការបង្កើតសារព័ត៌មានថ្មីប្រចាំឆ្នាំ២០១១ ស្ថិតក្នុងប្រភេទ «សិទ្ធិ និងសេរីភាព»

និងបានទទួលពានរង្វាន់ទំនាក់ទំនងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរសង្គមប្រចាំឆ្នាំ២០១៣ ពីមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ទំនាក់ទំនងនិងការផ្លាស់ប្តូរសង្គមនៅឯសកលវិទ្យាល័យឃ្វីនស្លែនក្នុងទីក្រុងប្រ៊ីសប៊ែន ប្រទេសអូស្ត្រាលី។

សំណួរ និងមតិត្រឡប់

កំណត់ត្រាសង្ខេបនេះ និងការបោះពុម្ពផ្សាយផ្សេងទៀតទាំងអស់របស់ ម.ស.ម.ក មាននៅលើគេហទំព័រ www.cchrcambodia.org និង www.sithi.org។

ប្រសិនបើលោកអ្នកមានសំណួរ ឬ ត្រូវការព័ត៌មានបន្ថែមអំពីកំណត់ត្រាសង្ខេបនេះ ឬ ប្រសិនបើលោកអ្នកចង់ផ្តល់មតិត្រឡប់ណាមួយ សូមអ៊ីមែលមក ម.ស.ម.ក តាមរយៈ info@cchrcambodia.org។

ឬក៏ទូរសព្ទមកលេខ +៨៥៥ (០) ២៣ ៧២ ៦៩ ០១ ឬទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមរយៈអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ ៧៩៨ ផ្លូវលេខ ៩៩ សង្កាត់បឹងត្របែក ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

CC BY NC SA